

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

20.05.2025 № 70/106-р/к

Справа № 3/02-32-25

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) (далі – ТОВ «АРХІВАРІУС», Відповідач) протягом періоду 2021 – 2024 років, січня – квітня 2025 року та станом на травень 2025 року в територіальних межах Харківської області (включаючи місто Харків) займає монопольне (домінуюче) становище на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», із часткою 100 %.

ТОВ «АРХІВАРІУС» встановило вартість на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, які у відповідності до діючих нормативно-правових актів повинні надаватися безоплатно.

За результатами розгляду справи № 3/02-32-25 такі дії Відповідача визнані зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС» (пункт 2 статті 50, частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На ТОВ «АРХІВАРІУС» накладено штраф у розмірі 1 050 (одна тисяча п'ятдесят) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), розглянувши матеріали справи № 3/02-32-25 про порушення ТОВ «АРХІВАРІУС» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 06.05.2025 № 70-03/338-П

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) На адресу Державного архіву Харківської області направлено вимогу голови Відділення від 09.08.2024 № 70-02/2571е, на яку Державний архів Харківської області листом від 15.08.2024 № 01-82/417 (вх. від 15.08.2024 № 70-01/2061) надав відповідь.
- (2) На адресу ТОВ «АРХІВАРІУС» направлено вимогу голови Відділення від 09.08.2024 № 70-02/2577е, на яку ТОВ «АРХІВАРІУС» листом від 20.08.2024 № 20-08 (вх. від 21.08.2024 № 70-01/2082) надало відповідь, вимогу голови Відділення від 13.01.2025 № 70-02/181е, на яку ТОВ «АРХІВАРІУС» листами від 15.01.2025 № 15-01 (вх. від 15.01.2025 № 70-01/120) та від 21.01.2025 № 21-01 (вх. від 21.01.2025 № 70-01/192) надало відповідь та вимогу голови Відділення від 02.04.2025 № 70-02/2179е, на яку ТОВ «АРХІВАРІУС» листом від 08.04.2025 № 08-04 (вх. від 09.04.2025 № 70-01/1327) надало відповідь.
- (3) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 12.02.2025 № 70/36-рп/к розпочато розгляд справи № 3/02-32-25 за ознаками вчинення ТОВ «АРХІВАРІУС» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Справа).
- (4) Рекомендованим відправленням № 0601112028807 листом від 12.02.2025 № 70-02/824е копія розпорядження адміністративної колегії Відділення від 12.02.2025 № 70/36-рп/к про початок Справи надіслана Відповідачу.
- (5) Рекомендоване поштове відправлення № 0601112028807 повернулося до Відділення з відміткою «за закінченням терміну зберігання», у зв'язку з чим відповідно до пункту 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), розпорядження адміністративної колегії Відділення від 12.02.2025 № 70/36-рп/к про початок розгляду Справи 18.03.2025 розміщено на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України [«eastmtv.amcu.gov.ua»](http://eastmtv.amcu.gov.ua).
- (6) Рекомендованим відправленням № 0601143624785 листом від 07.05.2025 № 70-02/2783е Відділення за місцезнаходженням ТОВ «АРХІВАРІУС» направило копію подання з попередніми висновками у Справі та інформацію щодо засідання адміністративної колегії Відділення стосовно прийняття рішення у Справі.
- (7) На сайті АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРПОШТА» (<http://ukrposhta.ua>) зафіксовано інформацію, що рекомендоване відправлення № 0601143624785, яке направлялось до ТОВ «АРХІВАРІУС», станом на 14.05.2025 не отримано.
- (8) На офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України <https://eastmtv.amcu.gov.ua> 14.05.2025 розміщено інформацію щодо попередніх висновків у Справі, із зазначенням дати, часу і місця розгляду Справи.

2. Відповідач

- (9) ТОВ «АРХІВАРІУС» є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*, дата проведення державної реєстрації –

05.11.2001, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*, основний вид діяльності: *Інформація, доступ до якої обмежено*.

- (10) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «АРХІВАРІУС» є суб'єктом господарювання.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) Визначення становища ТОВ «АРХІВАРІУС» на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», здійснено відповідно до вимог Законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2. Методики.
- (12) Закон України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи» регулює відносини, пов'язані із формуванням, обліком, зберіганням і використанням Національного архівного фонду, та інші основні питання архівної справи.
- (13) Відповідно до частини першої статті 22 Закону України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи» архівні установи можуть засновуватися на будь-якій формі власності. Засновниками архівних установ можуть бути державні органи, органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи. Діяльність архівних установ здійснюється у порядку, визначеному цим Законом, правилами, положеннями, інструкціями, затвердженими Міністерством юстиції України та іншими нормативно-правовими актами.
- (14) Відповідно до абзацу одинадцятого статті 23 Закону України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи» до системи архівних установ України входять, в тому числі, і архівні установи, засновані фізичними особами та/або юридичними особами приватного права.
- (15) Отже, архівні установи будь-якої форми власності у своїй діяльності зобов'язані керуватися Законом України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи», правилами, положеннями, інструкціями, затвердженими Міністерством юстиції України та іншими нормативно-правовими актами.
- (16) У своїй діяльності ТОВ «АРХІВАРІУС» керується, зокрема, Законом України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи», іншими нормативно-правовими актами України, прийнятими відповідно до цього Закону, а також постановами Верховної Ради України, указами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України (лист ТОВ «АРХІВАРІУС» від 20.08.2024 № 20-08 (вх. від 21.08.2024 № 70-01/2082)).
- (17) Статутом ТОВ «АРХІВАРІУС», затвердженим рішенням загальних зборів учасників ТОВ «АРХІВАРІУС» (протокол від 21.01.2021 № 2501/2021), передбачені види діяльності, зокрема, приймання від юридичних осіб, їх підрозділів, підприємців та громадян документів та їх подальше зберігання; упорядкування та контроль за зберіганням документів; організація користування документами, які знаходяться на зберіганні, видача архівних довідок, копій, витягів юридичним та фізичним особам та громадянам.
- (18) Відповідно до інформації Державного архіву Харківської області (лист від 15.08.2024 № 01-82/417 (вх. від 15.08.2024 № 70-01/2061)) на території міста Харкова та

Харківської області здійснюють діяльність шість приватних архівних установ, що зберігають справи документи з кадрових питань (особового складу) ліквідованих підприємств та організацій, реєстри бухгалтерського обліку, фінансової звітності та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів (обов'язкових платежів), нарахуванням і виплатою заробітної плати працівникам.

- (19) З листа ТОВ «АРХІВАРІУС» від 21.01.2025 № 21-01 (вх. від 21.01.2025 № 70-01/192) вбачається, що ТОВ «АРХІВАРІУС» зберігає 296 фондів ліквідованих установ.
- (20) Відповідно до статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» страховий стаж – період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок. Періоди трудової діяльності та інші періоди, що враховувалися до стажу роботи для призначення пенсії до набрання чинності цим Законом (01.01.2004), зараховуються до страхового стажу в порядку і на умовах, передбачених законодавством, що діяло раніше, крім випадків, передбачених цим Законом.
- (21) Відповідно до пункту 1 Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 № 637, основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. За відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній трудовий стаж встановлюється на підставі інших документів, виданих за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами.
- (22) Отже, отримати споживачу інформацію про підтвердження трудового стажу на певному підприємстві, яке ліквідовано, можливо лише в архівній установі, в якій знаходяться на зберіганні документи цього ліквідованого підприємства.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (23) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (24) У відповідності до пункту 3.3 Методики визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установа переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (25) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ТОВ «АРХІВАРІУС» - суб'єкт господарювання, який надає архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС».
- (26) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «АРХІВАРІУС» є суб'єктом господарювання.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (27) Товаром, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС».

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (28) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (29) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (30) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.
- (31) Статтею 33 Закону України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи» передбачено, що архівні установи, засновані фізичними особами та/або юридичними особами приватного права в установленому законом порядку, мають право зберігати архівні документи, що не належать державі та територіальним громадам. Такими документами є, зокрема, архівні документи з кадрових питань (особового складу) ліквідованих підприємств та організацій.
- (32) Згідно зі статтею 35 Закону України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи» архівні установи можуть надавати за плату послуги з використання фізичними та юридичними особами відомостей, що містяться в архівних документах. Архівні установи можуть виконувати на платній основі роботи, пов'язані з науково-технічним опрацюванням і забезпеченням збереженості архівних документів, що є власністю держави, територіальних громад, фізичних і юридичних осіб, провадити іншу не заборонену законом діяльність з архівної справи і діловодства. Роботи виконуються на договірних засадах з оплатою відповідно до цін і тарифів, затверджених згідно із законодавством.
- (33) Надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, надання фізичним особам для користування в читальному залі архівної установи архівних документів, що належать державі, територіальним громадам, та архівних довідок судам, правоохоронним, органам державного фінансового контролю, а також юридичним і фізичним особам, які передали зазначені документи на зберігання, здійснюється безоплатно.
- (34) Архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.
- (35) Таким чином, архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних

осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «АРХІВАРІУС».

3.2.2 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (36) Споживачами (замовниками послуг) є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС».

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (37) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (38) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (39) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (40) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (41) Як вже зазначалось, для того, щоб підтвердити свій трудовий стаж на певному підприємстві, яке ліквідовано, споживачу необхідно звернутись до архівної установи, яка зберігає документи цього ліквідованого підприємства.
- (42) Відповідно до Положення про Державний архів Харківської області, затвердженого розпорядженням голови Харківської обласної державної адміністрації від 27.12.2016 № 637, основним завданням Державного архіву Харківської області є, зокрема, забезпечення реалізації державної політики на території Харківської області у сфері архівної справи і діловодства, що включає координацію діяльності приватних архівних установ, заснованих фізичними та/або юридичними особами приватного права (приватні архіви) в питаннях архівної справи і діловодства; здійснення контролю за діяльністю архівних установ.
- (43) З листа Державного архіву Харківської області (лист від 15.08.2024 № 01-82/417 (вх. від 15.08.2024 № 70-01/2061)) вбачається, що «на зберігання до архівної установи

приймаються виключно оригінали документів. Оскільки оригінал документів з кадрових питань (особового складу) (накази, відомості про нарахування заробітної плати тощо) складається в одному примірнику, відповідно і зберігаються вони виключно в тій приватній архівній установі. Для отримання інформації, яка знаходиться на зберіганні у певній приватній архівній установі, необхідно звернутись саме до цієї архівної установи. Альтернативних джерел для отримання інформації стосовно певного підприємства, яке здало на зберігання свої документи з особового складу (документи, які підтверджують трудовий стаж), немає» (мова оригіналу).

- (44) В ході розгляду Справи встановлено, що документи, які знаходяться на зберіганні виключно у певній приватній архівній установі, не можуть зберігатись у декількох архівних установах одночасно.
- (45) Архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», не мають взаємозамінних послуг. Споживач не має можливості замінити їх іншими.
- (46) Отже, ТОВ «АРХІВАРІУС» здійснює діяльність на товарному ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться у нього на зберіганні.
- (47) ТОВ «АРХІВАРІУС», як архівна установа, у якій знаходяться на зберіганні документи, у тому числі ліквідованих підприємств, після отримання відповідного запиту від замовника (Заявника) надає йому відповідну послугу (архівну довідку).
- (48) Враховуючи наведене, товарними межами ринку, що досліджуються, визначено архівні послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС» як такі, що не мають товарів-замінників.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (49) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (50) Відповідно до інформації, наданої Державним архівом Харківської області (лист від 15.08.2024 № 01-82/417 (вх. від 15.08.2024 № 70-01/2061)), на зберігання до архівної установи приймаються виключно оригінали документів.
- (51) Як встановлено в ході розгляду Справи, у разі, якщо архівні відомості містяться в документах, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», отримання архівних послуг від іншої архівної установи є неможливим.
- (52) Відповідно до інформації, наданої ТОВ «АРХІВАРІУС» листом від 20.08.2024 № 20-08 (вх. від 21.08.2024 № 70-01/2082), ТОВ «АРХІВАРІУС» надає послуги у межах міста Харкова та Харківської області.
- (53) Виходячи з наведеного, територіальними межами ринку, що досліджуються, визначено межі Харківської області (включаючи місто Харків).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (54) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин

між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

- (55) З урахуванням пункту 7.1. Методики часовими межами ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», визначено період 2021 – 2024 років, січня – квітня 2025 року та станом на травень 2025 року. У вищезазначений період структура вказаного ринку не змінювалась.
- (56) ТОВ «АРХІВАРІУС» в зазначений період був єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послуги в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС» у визначених територіальних межах.
- (57) Отже, часовими межами період 2021 – 2024 років, січня – квітня 2025 року та станом на травень 2025 року.

3.6. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (58) Відповідно до пункту 9.2. Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (59) Бар'єрами для вступу нових учасників на ринок архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС» є те, що ці документи знаходяться на зберіганні виключно у ТОВ «АРХІВАРІУС».
- (60) Тобто, наявні відповідні бар'єри для вступу на ринок архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», нових учасників у короткі строки у вигляді організаційних обмежень.
- (61) З урахуванням викладеного, ТОВ «АРХІВАРІУС» в територіальних межах Харківської області (включаючи місто Харків) не має конкурентів на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», а відтак споживачі не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

3.7. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (62) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пункту 1.3 Методики суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку якщо, зокрема, на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (63) Враховуючи викладене, відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «АРХІВАРІУС» у період 2021 – 2024 років, січня – квітня 2025 року та станом на травень 2025 року в територіальних межах Харківської області (включаючи місто Харків) займає монопольне (домінуюче)

становище на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», як такий, що не мав жодного конкурента.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Нормативно-правове регулювання

- (64) В ході розгляду Справи встановлено, що для підтвердження трудового стажу на підприємстві, яке було ліквідовано, фізичній особі необхідно звернутись до архівної установи, в якій зберігаються документи з особового складу цього ліквідованого підприємства, де він працював у певний період часу, за отриманням архівних відомостей (довідку, засвідчену в установленому законодавством порядку тощо).
- (65) Після отримання відповідного запиту на підтвердження трудового стажу про роботу на підприємстві, на якому певний час працювала фізична особа працівник архівної установи, у якій на зберіганні знаходиться справа з особового складу ліквідованого підприємства, надає довідку та фізична особа отримує цю послугу.
- (66) Як зазначалося вище, відповідно до абзацу другого статті 35 Закону України «Про Національний архівний фонд України та архівні установи» **надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян,** надання фізичним особам для користування в читальному залі архівної установи архівних документів, що належать державі, територіальним громадам, та архівних довідок судам, правоохоронним, органам державного фінансового контролю, а також юридичним і фізичним особам, які передали зазначені документи на зберігання, **здійснюється безоплатно.**
- (67) Пунктом 4.2.1 глави 4 розділу VI Правил роботи архівних установ передбачено перелік запитів, пов'язаних із соціальним захистом громадян, архівні довідки і витяги за якими надаються **безоплатно**, а саме запити соціально-правового характеру - запити фізичної або юридичної особи, пов'язані із соціальним захистом, спрямовані на забезпечення їх законних прав та інтересів, у тому числі пенсійне забезпечення та отримання пільг і компенсацій відповідно до законодавства та міжнародних зобов'язань України, що передбачають витребування інформації про:
- державну реєстрацію актів цивільного стану;
 - національність (підтвердження громадянства України);
 - освіту;
 - **трудоий стаж (для трудових книжок лише архівна довідка) та заробітну плату;**
 - **пенсії;**
 - присудження наукових ступенів, присвоєння вчених звань і підвищення кваліфікації;
 - нагороди, присудження почесних звань;
 - творчу діяльність, авторські та суміжні права на наукові й інші праці;
 - службу у Збройних силах СРСР, Українському війську;
 - військову службу в складі діючої армії в період бойових дій, у тому числі під час виконання інтернаціонального обов'язку;
 - участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС;
 - поранення, стан здоров'я та перебування у військово-лікувальних установах;
 - участь у Другій світовій війні;

- перебування в партизанських загонах та з'єднаннях, участь у підпільному русі в період Другої світової війни;
- перебування в евакуації, на окупованій території України та інших держав у період Другої світової війни, у нацистських концтаборах, гетто та інших місцях примусового утримання в період війни;
- насильне вивезення мирного населення на примусові роботи на територію Німеччини або її союзників, що перебували у стані війни із Союзом РСР, або на території окупованих ними інших держав;
- репресії, депортації, розкуркулення, позбавлення волі та виборчих прав (у тому числі про конфіскацію майна) і наступну реабілітацію.

Надання архівних довідок, копій або витягів на запити фізичних і юридичних осіб, необхідних для соціального захисту громадян, здійснюється архівом безоплатно.

- (68) Крім іншого, відповідно до пункту 2.6. Методичних рекомендацій «Організація роботи архівних установ, заснованих фізичними та/або юридичними особами приватного права», схвалених Протоколом засідання Нормативно-методичної комісії Укрдержархіву від 26.04.2018 № 3, затверджених наказом Державної архівної служби України від 22.04.2019 № 40 (далі - Методичні рекомендації), приватна архівна установа виконує в установленому порядку запити користувачів за документами, що зберігаються в приватній архівній установі, видає архівні довідки соціально-правового характеру за документами ліквідованих юридичних осіб, архівні копії та витяги, здійснює особистий прийом громадян та їх інформаційне обслуговування. Приватні архівні установи можуть також виконувати інші види робіт, проводити іншу, не заборонену законодавством, діяльність, на договірних засадах з оплатою відповідно до цін і тарифів, затверджених згідно із законодавством.
- (69) Таким чином, враховуючи викладене, приватні архівні установи мають видавати довідки, необхідні для забезпечення соціального захисту громадян, зокрема, довідки про стаж роботи та заробітну плату безоплатно.

4.2. Обставини Справи

- (70) З листів ТОВ «АРХІВАРІУС» від 20.08.2024 № 20-08 (вх. від 21.08.2024 № 70-01/2082) та від 08.04.2025 № 08-04 (вх. від 09.04.2025 № 70-01/1327) вбачається, що ТОВ «АРХІВАРІУС» встановлено вартість послуг з видачі архівних довідок про заробітну плату та стаж роботи, а саме:
- станом на 01.01.2021 – 130 грн;
 - станом на 01.01.2022 – 150 грн;
 - станом на 01.01.2024 – 150 грн.

З 01.01.2024 вартість зазначених послуг не змінювалась.

- (71) Як зазначалося вище, надання архівних довідок, копій або витягів на запити фізичних і юридичних осіб, необхідних для соціального захисту громадян, здійснюється архівними установами безоплатно.
- (72) Інформація щодо обсягу наданих ТОВ «АРХІВАРІУС» послуг з видачі архівних довідок про заробітну плату та стаж роботи за період 2021 – 2022 років наведена у таблиці № 1 (лист ТОВ «АРХІВАРІУС» від 08.04.2025 № 08-04 (вх. від 09.04.2025 № 70-01/1327)).

Таблиця № 1

Назва послуги	у натуральному виразі, послуг	у грошовому виразі, грн.
Видача архівних довідок про заробітну плату та стаж роботи	177	22 320

(73) З листа ТОВ «АРХІВАРІУС» від 08.04.2025 № 08-04 (вх. від 09.04.2025 № 70-01/1327) також вбачається, що у період 2023 – 2024 років та січня – березня 2025 року ТОВ «АРХІВАРІУС» не надавались послуги з видачі архівних довідок про заробітну плату та стаж роботи.

(74) Тобто, у період 2021 – 2022 років ТОВ «АРХІВАРІУС» зі споживачів стягувалась плата за послуги, які повинні надаватися споживачам безоплатно.

4.3. Негативні наслідки дій Відповідача

(75) В ході розгляду Справи встановлено, що ТОВ «АРХІВАРІУС» встановило вартість на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, які у відповідності до діючих нормативно-правових актів повинні надаватися безоплатно.

(76) Встановлення ТОВ «АРХІВАРІУС» вартості на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян є безпідставним та таким, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, а саме до понесення ними додаткових фінансових витрат.

(77) За інформацією ТОВ «АРХІВАРІУС», наданою листом від 08.04.2025 № 08-04 (вх. від 09.04.2025 № 70-01/1327) протягом періоду 2021 – 2024 років та поточного періоду 2025 року ТОВ «АРХІВАРІУС» було видано 177 одиниць архівних довідок про заробітну плату та стаж роботи на суму 22 320 гривень. Це свідчить про те, що споживачі зазнали додаткових фінансових витрат.

4.4. Нemoжливість вчинення Відповідачем таких дій за умови існування конкуренції на ринку

(78) Дії ТОВ «АРХІВАРІУС» по встановленню вартості на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, які у відповідності до діючих нормативно-правових актів повинні надаватися безоплатно, були б неможливими за умов існування конкуренції на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», адже в такому випадку споживачі зазначених послуг мали б можливість обирати між кількома виконавцями таких послуг.

5. Кваліфікація дій Відповідача та висновки Відділення

(79) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(80) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (81) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем відповідно до пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (82) Отже, дії ТОВ «АРХІВАРІУС», яке протягом періоду 2021 – 2024 років, січня – квітня 2025 року та станом на травень 2025 року в територіальних межах Харківської області (включаючи місто Харків) займало монопольне (домінуюче) становище на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», по встановленню вартості на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, які у відповідності до діючих нормативно-правових актів повинні надаватися безоплатно, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

6. Заперечення Відповідача

- (83) На подання з попередніми висновками у Справі, яке було надіслано до ТОВ «АРХІВАРІУС» листом від 07.05.2025 № 70-02/2783є, Відповідач заперечень та міркувань не надав.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у Справі

- (84) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення проте, що дії ТОВ «АРХІВАРІУС» по встановленню вартості на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, які у відповідності до діючих нормативно-правових актів повинні надаватися безоплатно, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВ «АРХІВАРІУС», що призвели до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (85) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. Визначення розміру штрафу

- (86) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (87) Відповідно до інформації, наданої листом ТОВ «АРХІВАРІУС» від 08.04.2025 № 08-04 (вх. від 09.04.2025 № 70-01/1327) сума доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «АРХІВАРІУС» за 2024 рік складає 15 800 (п'ятнадцять тисяч вісімсот) гривень.

- (88) Відповідно до пункту 2 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468 (далі – Порядок визначення розміру штрафу), з метою забезпечення можливості врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують його порівняно з базовим розміром, базовий розмір штрафу не повинен перевищувати двох третин граничного розміру штрафу.
- (89) Згідно з підпунктом 1 пункту 4 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу за вчинення порушень, передбачених пунктами 1, 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) (крім порушень, визначених в підпункті 2 цього пункту), базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.
- (90) Дохід (виручка) ТОВ «АРХІВАРІУС», пов'язаний з порушенням, становить 22 320 гривень.
- (91) Відповідно до абзацу 2 пункту 1 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, у разі відсутності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують або зменшують його порівняно з базовим, розмір штрафу дорівнює базовому розміру штрафу.
- (92) У Відділення відсутні обставини, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують або зменшують його порівняно з базовим.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468, **адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України**

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) (місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за підсумками діяльності протягом періоду 2021 – 2024 років, січня – квітня 2025 року та станом на травень 2025 року в територіальних межах Харківської області (включаючи місто Харків) займає монопольне (домінуюче) становище на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС», із часткою 100 %.

2. Визнати дії ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) (місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) по встановленню вартості на архівні послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, які у відповідності до діючих нормативно-правових актів повинні надаватися безоплатно, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку архівних послуг в частині надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян за документами ліквідованих юридичних осіб, які знаходяться на зберіганні у ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС».

3. За порушення, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) штраф у розмірі 1050 (одна тисяча п'ятдесят) гривень.

4. Зобов'язати ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АРХІВАРІУС» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що у 2-місячний строк з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням копій підтверджуючих документів.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК